

اسناد انقلاب اسلامی منتشر کرده می گوید: ۴ماه قبل از برکناری بنی صدر، خدمت امام رفته بودم. آخرش گفتیم: «آقا من یک سوال دارم.» با اجازه امام گفتیم: «شما آقایان بهشتی، خامنه‌ای و هاشمی را خوب می‌شناسید. در مقابل این حمله و ظلمی که بنی‌صدر به اینها می‌کند شما چطوری از بنی‌صدر حمایت می‌کنید؟» امام قبل از اتمام جمله‌ام با عصبانیت فرمودند: «من از بنی‌صدر حمایت نمی‌کنم. برای من بنی‌صدر مهم نیست، آن ۱۱ میلیون انسانی مهم‌اند که به بنی‌صدر رأی دادند و باید مردم رأی‌شان را پس بگیرند. هر چه به او دادند از او بگیرند...» حضرت امام، این را دو ماه بعد در سخنرانی‌شان گفتند و دو سه ماه بعد هم بنی‌صدر با رأی مجلس عزل شد.» در همین طیف، کامران غضنفری، نماینده مجلس و از جمله چهره‌هایی که مخالفتش با طرح عدم کفایت رئیس جمهوری را اعلام نکرد؛ به مخاطب‌یابی سخنان رهبری از زاویه دیگر پرداخت و چنین واکنش نشان داد: «رهبری در بخشی فرمودند: «کسانی که می‌گویند چرا با آمریکا مذاکره مستقیم انجام نمی‌دهید و مسائل را حل نمی‌کنید، ظاهرین هستند، چراکه باطن قضیه این نیست و در سایه هدف واقعی آمریکا از دشمنی با ایران، این مسائل حل نشدنی است.»... لذا یکی از مخاطبین اصلی تذکر مقام معظم رهبری، شخص آقای پزشک‌یکان و معاون اول ایشان هستند. مطلب بعدی اینکه حضرت آقا فرمودند: باید تمام راه‌های کمک‌رسانی به رژیم صهیونی قطع شود.» سال گذشته نیز ایشان خطاب به دولت‌های اسلامی فرموده بودند که شریان‌های اقتصادی رژیم صهیونیستی باید قطع شود.از آنجا که تنگه هرمز و خلیج فارس یکی از مسیرهای تأمین بخش قابل توجهی از نیازمندی‌های رژیم صهیونیستی است، توقع می‌رفت که دولت جناب پزشک‌یکان این دستور مقام معظم رهبری را اجرا کندو اجازه ندهد تا از طریق تنگه هرمز و خلیج فارس به صهیونیست‌ها کمک شود، اما متأسفانه هیچ اقدامی از سوی دولت جناب پزشک‌یکان صورت نگرفت، لذا مقام معظم رهبری مجدداً بر این مسئله تأکید کرده، فرمودند: «باید تمام راه‌های کمک‌رسانی به رژیم صهیونی قطع شود.» او در پایان این مطلب به جای آنکه به حمایت رهبری از رئیس جمهوری اشاره کند یا آن که به همراهی‌اش برای به جریان انداختن طرح عدم کفایت رئیس جمهوری در مجلس واکنش نشان دهد، نوشت: «حال منتظر می‌مانیم تا ببینیم آیا جناب پزشک‌یکان این دستور مجدد رهبری نظام را اجرا می‌کند یا خیر؟» و با

سه شنبه ۴ شهریور ۱۴۰۴
سال چهارم ـ شماره ۸۶۶

www.hammihanonline.ir

چه سرنوشتی مبتلا شدند.»

البته در کنار همه اینها کیهانی‌ها هم با یک پله کم کردن صراحت کلام‌شان در حمله به رئیس جمهوری به تحلیل سخنان رهبری و خط و نشان کشیدن (نه به تندی روزهای قبل) برای دولت پرداختند. محمد ایمانی، از جمله سرمقاله‌نویسان کیهان نوشت: «حمایت رهبری از دولت، بسیار گرانبهاست. این حمایت مسئولانه‌باید، مسئولیت‌پذیری و خدمتگزاری را در میان دولت‌مردان دوچندان کند. نه اینکه خدای ناکرده، بهانه‌ای برای توجیه قصور و تقصیرها یا کج کارکردی بیشتر در برخی حوزه‌ها شود. حمایت از دولت‌ها و رئیس‌ان جمهور، رویه همیشگی حضرت امام (ره) و حضرت آیت‌الله خامنه‌ای بوده است. از دولت بنی‌صدر تا دولت‌های هاشمی و خاتمی و احمدی‌نژاد و روحانی و رئیسی و پزشک‌یکان، علت، روشن است. دولت، هم منتخب مردم است و هم بار اداره امور اجرایی کشور را با همه دشواری‌هایش بر دوش دارد. اما این حمایت، چک سفید امضا نیست که هر مدیری، هر گونه خواست عمل کند و هنگامی که مورد سوال قرار گرفت، به جای ادای توضیح و یا پذیرش اشتباه، بگوید: همین است که هست؛ چون مسئولیت‌م سنگین است، پس پاسخگو نیستم(!)» در پخش دیگر هم تأکید داشته است: «آیا دولت و رئیس جمهور توانسته‌اند از نگاه فانتزی و کاریکاتوری و تک‌بعدی به سیاست و مدیریت که آفت بر برخی دولت‌ها بوده، فاصله بگیرند یا از سرنوشت دولت یازدهم و دوازدهم (معتلی، تعلیق، و فریزشدگی در مذاکرات بی‌حاصل) عبرت بیابند؟ دولت و رئیس جمهور باید بتوانند به این پرسش‌های راهبردی درباره رویکرد، کارکرد و کارنامه دولت، پاسخ قانع‌کننده ارائه کنند. نمی‌توان پاسخ را به حمایت رهبری حواله داد!» در این بین آنچه قابل تأمل است، رویکردی است که بخشی از تندروها مدعی «دوب در ولایت رهبری» در پیش گرفته‌اند که ماکان با وجود حمایت رهبری از رئیس جمهور بر طبل حمله به دولت و طرح عدم کفایت رئیس جمهوری می‌کوبند.

در راستای آن سخنان رهبری و این واکنش‌ها هم‌میهن با علی شکوری‌اد، فعال سیاسی اصلاح‌طلب و عضو شورای مرکزی حزب اتحاد ملت، منصور حقیقت‌پور، فعال سیاسی اصولگرا و از مشاوران علی لاریجانی، جواد هروی، سخنگوی حزب اعتدال و توسعه به گفت‌وگو پرداخته است که در ادامه می‌آید:

شرایط کشور مدیریت شود.

جواد هروی: نگاه خوشبینانه رهبری به وحدت سران قوا که فرمودند به حمدالله در کمال اتحاد و همدلی با هم کار می‌کنند، شاید بیشتر اشاره و تمثیلی برای جریان‌های سیاسی بود که آنها هم به تبعیت از سران قوا، این مسئله را به سمت وحدت هدایت کنند. اما می‌بینیم که افرادی در مجلس، بر طبل ناسازگاری با دولت می‌کوبند و تمام کاسه و کوزه، نواقض و کاستی‌های چندساله گذشته را بر سر دوش می‌شکنند که تنها یک سال از عمر آن گذشته است. هر صدایی که انسجام ملی و اتحاد ملت را تضعیف کند، چه از جانب گروه‌های سیاسی باشد و چه از زبان نماینده مجلس و یا از سوی قوا بیان شود، صدای دشمن است. ما در حزب اعتدال و توسعه هم همواره مواضع‌مان را در دفاع از نظام و امنیت ملی گرفته‌ایم و به صراحت اعلام کرده‌ایم که نگاه منطقی و واقع‌بینانه و پرهیز از رویکردهای افراطی و شبه‌اپوزیسیون خارج‌نشین را باید مدنظر قرار داد. اگر این نگاه متعادل بر جامعه حاکم شود، آن موقع شاهد خواهیم بود که به وحدت ملی می‌رسیم، به تنش‌زدایی منطقه‌ای دست پیدا می‌کنیم و در تعامل بین‌المللی می‌توانیم توفیقات خوبی را به دست آوریم. اگر غیر از این باشد، به تعبیر رهبری سنپتر فولادین اتحاد مقدس خدشه‌دار خواهد شد ولی متأسفانه شاهد بدویم که بر برخی افراد و نهادها گام‌هایی برخلاف این مسیر برداشته‌اند. این افراد و گروه‌ها یا تاریخ و سرانجام گروه‌های افراطی را مطالعه نکرده‌اند و یا تاریخ را می‌دانند اما از سرنوشت تندروها در تاریخ عبرت نگرفته‌اند.

اگر قلباً طرفدار یک سوی ماجراست نباید این‌گونه باشد که در مقام یک سیاستمدار در یک طرف قضیه بایستد و حکم بدهد. وی در مقام رئیس قوه قضائیه نباید اساساً جهت‌گیری و مداخله سیاسی در امور داشته باشد، بلکه صرفاً باید بر اجرای تمام‌عیار قانون تأکید و تصریح کند. وی باید براساس قانون دقت کافی را در همه پرونده‌ها بخواهد و فضا را آماده کند که پرونده‌های سیاسی با دقت، طمأنینه و نکته‌سنجی در حضور هیئت منصفه بررسی شوند و سپس قضات در مورد آنها نظر بدهند و نه مقامات اداری قوه؛ آن هم پیش از تشریفات قضایی. اینکه به دادستان توصیه کنند در این قضیه فعال باشد و از ابتدا جهت‌گیری بروز بدهد، با شأن قوه قضائیه مغایرت دارد. سخنان مقامات قضایی باید برای صاحب‌نظران و تحلیل‌گران امنیت ایجاد کند و نه رعب. حتی اگر رهبری هم نظر سیاسی بدهند، قوه قضائیه نباید سیاسی عمل کند، باید بگوید موضوعات را از نظر قانونی بررسی می‌کنیم. قوه قضائیه باید صدای بی‌صدایان و پناه مظلومان باشد، نه اینکه از موضع اقتدار و تهدید صحبت کند.

منصور حقیقت‌پور:وقتی رهبری این سخنان را گفتند من بررسی نمی‌کنم و روی آنها نظری ندارم و از اساس از این گفته‌های رهبری حمایت می‌کنم. اینها در این ایام دست به دست هم دادند و در همبستگی با همدیگر کار کردند. اگر این سه قوه با هم نبودند، آیا مذاکره انجام می‌شد؟ این مجلس بود که مواضع‌اش را آنگونه مطرح کرد، این قوای سه گانه بودند که با همدیگر متحد شدند و در همکاری با همدیگر، تمام کارها به آن صورت پیش رفت. من فکر می‌کنم اتحاد این سه قوه به کمک آمد تا در آن دوران سخت آنگونه

علی شکوری‌راد:
صحبت‌های امروز رئیس قوه قضائیه درباره بیانیه جبهه اصلاحات و دستوری که به دادستانی داد را در نظر بگیرید.
رئیس قوه قضائیه باید مستقل باشد و نباید وارد بازی‌های سیاسی بشود. او حتی اگر قلباً طرفدار یک سوی ماجراست نباید این‌گونه باشد که در مقام یک سیاستمدار در یک طرف قضیه بایستد و حکم بدهد

علی شکوری‌راد: دکتر پزشک‌یکان در این مدت تمام سعی خود را کرد تا به وعده‌هایی که به مردم داده بود عمل کند. وی تلاش کرد که صدای بی‌صدایان

باشد و همیشه در جانب مردم قرار بگیرد. البته که نتوانست به همه وعده‌هایی که داده بود، جامه عمل بپوشاند، چراکه به دلیل موانعی که نسبت به برخی مسائل داشت این اجازه را نیافت تا برخی از این وعده‌ها را عملیاتی کند و نتوانست تصمیم‌گیرنده نهایی برای برخی اقدامات باشد.

در مورد رئیس قوه مقننه باید بگویم با توجه به موقعیتی که در مجلس و در میان نمایندگان عضو جبهه پایداری دارد، رفتارهای ایشان این‌گونه است که گاهی به میخ زده است و گاهی به نعل. ما شاهد رفتارهای دوگانه از ایشان هستیم که برای حفظ منافع و موقعیت خود در این مدت نشان داده است. هر چند که جهت‌گیری اصلی ایشان حمایت از رئیس جمهور است، اما گاه به گونه‌ای دیگر عمل می‌کند. برای نمونه قانون اخیر مجلس در تصویب لایحه کنترل فضای مجازی که با مخالفت‌های بسیار گسترده‌ای روبه‌رو شد اما در نهایت دولت آن را از مجلس پس گرفت. رئیس قوه قضائیه برای حفظ موقعیت خود در حوزه نفوذ جریان‌های جبهه پایداری با آنها همراه می‌شود. رئیس قوه قضائیه نیز تلاش خود را می‌کند که قانونگرا و منصف باشد، اما هر جایی که فشارها زیاد می‌شود تاگیر رفتارهایی را بروز می‌دهد که منطبق با جهت‌گیری‌های اولیه او نیست. برای نمونه صحبت‌های امروز رئیس قوه قضائیه درباره بیانیه جبهه اصلاحات و دستوری که به دادستانی داد را در نظر بگیرید. رئیس قوه قضائیه باید مستقل باشد و نباید وارد بازی‌های سیاسی بشود. او حتی

علی شکوری‌راد: مخاطب این بخش از صحبت‌های رهبری از نظر من نیروهای مخالف دولت هستند که این روزها اهانت‌های زیادی به رئیس جمهور و دولت روا داشته‌اند، رهبری می‌خواستند به آنها بگویند وجود نظرهای مختلف بدون اشکال است، اما کسی حق ندارد نظر مخالف را با انگ زدن و تهمت زدن از میدان بدر کند. رهبری توصیه‌ای کردند که درخور توجه است، چراکه جزئی از آموزه‌های دینی ماست و آن اینکه نباید رقیب را با انگ و تهمت از میدان به در کرد، به‌ویژه

کسانی که پایگاه قدرت دارند نباید مداخله بیشتری برای تحمیل نظرات خود کنند. این صحبت‌ها یک توصیه است مبنی بر اینکه افراد و گروه‌ها در گفته‌ها ملایم باشند و از بیان الفاظ توهین‌آمیز و تهدیدآمیز خودداری کنند و البته که در این موضوع کسانی که همسو با ایشان هستند باید تبعیت بیشتری داشته باشند.

منصور حقیقت‌پور: این سخنان رهبری بدان معنی است که تمام جریان‌ها و گروه‌های سیاسی داخل نظام، ضمن محترم شمردن منویات

هستند، از گروه‌ها و جریانات گذشته متفاوت هستند.

سیاستمداران

فضای بی‌اعتمادی وجود دارد

محمدجواد آذری جهرمی، وزیر پیشین ارتباطات در گفت‌وگو با جماران درباره تحولات کشور پس از جنگ با اسرائیل گفت: «به نظر می‌رسد جنگ ۱۲ روزه تأثیرات عمیقی روی سیاست‌گذاری و مدل حکمرانی کشور خواهد داشت. البته نباید انتظار داشت تمام اتفاقات به‌صورت یک‌شبه و انقلاب‌گونه رخ دهد، اما اثرات مهمی در مدل‌ها گذاشته است. تغییراتی که در نیروهای مسلح و دبیرخانه صورت گرفت ــ که جزو هسته‌های سخت امنیتی نظام کشور هستند ــ اگر تحلیل شود، سیگنال‌هایی از یک نگاه جدید را نشان می‌دهد.» او ادامه داد: «عده‌ای پروژه‌ای در کشور داشتند که شخص علی لاریجانی برای آن واژه‌ای به نام «خالص‌سازی» را وارد ادبیات سیاسی کشور کرد. این دیدگاه معتقد بود، ما جمهوریت را برای ۱۰ سال کنار بگذاریم، چراکه انقلاب به انحراف رفته است؛ نیروهای اصیل انقلابی باید پای کار بیایند تا این انحراف جبران شود. چون توده مردم از درک این موضوع عاجز هستند، ما با شیوه‌هایی که وجود دارد از مصادیق جمهوریت جلوگیری کنیم و با الزاماتی نیروهای انقلابی را وارد عرصه کنیم. دولت سیزدهم سه سال سر کار بود و این موضوع را تجربه کرد؛ نگاهی حذفی و حداکثری نسبت به تخصص‌صانی که در کشور حضور داشتند.»

آذری جهرمی در بخش دیگری گفت: «عده‌ای بعد از جنگ انتظار داشتند اصلاحات مانند فشار دادن یک دکمه، سریع انجام شود. اما این موضوع تدریجی است. حضور آقای لاریجانی هم اتفاق مثبتی است. من شخصاً به اسطوره‌سازی و ظهور یک فرد قهرمان که همه‌چیز را حل کند اعتقادی ندارم. همان‌طور که عطار می‌گوید: «سیمرغ، سسی مرغ است»: یعنی قدرت در همبستگی اجزاست. امیدوارم آقای لاریجانی با شریاطی که به وجود آمده، در همکاری با همه ارکان ــ به‌خصوص دولت که با سرمایه اجتماعی مردم روی کار آمده است و حتی مخالفانی که تعدیل شده‌اند و دوباره رویکرد جدیدی یافته‌اند، بتواند نقش‌آفرینی کند. نیروهای مسلح و امنیتی کشور نیز که قرار است او مجموعه‌ها را در دبیرخانه راهبری کند، در کنار قوه قضائیه و مجلس، باید رابطه‌ای سازنده شکل دهند. در این صورت لاریجانی به جای آنکه صرفاً یک بازیگر باشد، می‌تواند نخ تسبیچی باشد که تمام حلقه‌ها را به هم پیوند دهد و ستون فقرات این سیمرغ شود.» او درباره سوق پیدا کردن فضای وحدت پس از جنگ به سمت دوقطبی گفت: «در کشوری که چالش‌ها کمتر است و با تهدیدهای ماهیتی این‌چنینی روبه‌رو نیست، مورد تجاوز نظامی قرار نگرفته و دموکراسی در آن جاری است و تهدیدی برای بقا وجود ندارد، چرا افراد نباید با هم درگیر شوند؛ در حالی که در چرخه انتخابات هم خود ما دعوا کردیم.» او ادامه داد: «به نظر من باید سعه‌صدر خود را بالا ببریم و قبول کنیم که یک فضای بی‌اعتمادی وجود دارد. من خودم را مثال می‌زنم. حتماً فضای بی‌اعتمادی نسبت به من وجود دارد و این فضای بی‌اعتمادی باید با گفت‌وگو حل شود. اینکه عده‌ای در فضای مجازی بد و بیراه بگویند یا بر چسب بزنند و از عباراتی استفاده کنند، به نظر من فرغ ماجراست و بازی کردن در زمین طراحی امنیتی است که علیه ایران انجام شد. فارغ از هر جناحی که باشند، حرفی دارند.»

آذری جهرمی همچنین گفت: «باید توجه داشته باشیم که نگرانی‌هایی درباره نفوذ هم وجود دارد که می‌تواند چالش‌هایی به وجود آورد. بنابراین، باید افرادی در سطوح مسئولیت قرار گیرند که قدر منافع ملی را بدانند و بتوانند این منافع را به کرسی بنشانند. جمله معروفی وجود دارد که ممکن است با باز کردن پنجره‌ای، حشره‌ای هم به داخل بیاید، اما آنچه در نهایت اهمیت دارد، فراهم کردن فضای آزاد برای تعامل و همبستگی است.» او ادامه داد: «اجازه دهیم پیوندهای ایرانیان خارج از کشور، که سرمایه‌ای بزرگ برای ما هستند، با وطن خود تقویت شود. با وجود اینکه ممکن است برخی از این افراد مخالف ما باشند یا از ما دلخور شوند، پیوند آنها با وطنشان جای خود را دارد. باید تلاش کنیم که احساس دلبستگی و خلوص در این افراد ایجاد شود تا فاصله‌ها و ناراحتی‌ها کاهش یابد. چنین فاصله‌هایی جایی است که دشمن از آن سوءاستفاده می‌کند و ما نباید اجازه دهیم این اتفاق بیفتد. باید این روند را به سمت جلو حرکت دهیم.»